

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Pedagogická fakulta
Katedra anglistiky

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Bc. Petr Janský
Název diplomové práce: Překlad problematických pasáží série All the Wrong Questions
Lemony Snicketa/ The Translation of Problematic Passages
from Lemony Snicket's Series All the Wrong Questions
Vedoucí diplomové práce: PhDr. Kamila Vránková, Ph.D.
Oponent diplomové práce: PhDr. Alice Sukdolová, Ph.D.

I. Cíl práce a jeho naplnění:

1. Cíl práce byl stanoven a naplněn v souladu s tématem
- ~~2. Cíl práce byl adekvátní, ale jen částečně naplněný~~
- ~~3. Stanovený cíl nebyl naplněn~~

II. Struktura práce:

1. Logická, jasná a přehledná
- ~~2. Přiměřená~~
- ~~3. Nevhodná~~

III. Práce s literaturou:

1. Výborná: zvoleny a použity vhodné prameny v patřičném rozsahu, přesná práce s citacemi, kritická analýza zdrojů
- ~~2. Velmi dobrá práce s adekvátními prameny v patřičném rozsahu~~
- ~~3. Průměrná práce s literaturou~~
- ~~4. Slabá, chybná nebo nedostačující~~

IV. Prezentace a interpretace dat:

1. Systematická, logická prezentace, originální a důsledná interpretace
- ~~2. Dobrá prezentace dat, úspěšný pokus o jejich interpretaci~~
- ~~3. Neodpovídající prezentace, nedostatečná analýza výsledků~~

V. Formální stránka:

1. Odpovídá všem stanoveným požadavkům
2. Obsahuje drobné formální chyby
- ~~3. Nesplňuje některé stanovené požadavky~~
- ~~4. Nesplňuje většinu stanovených požadavků~~

VI. Jazyk práce:

- a) Po stránce stylistické 1) výborná

2) velmi dobrá
~~3) nevyhovující~~

b) Po stránce lexikálně-gramatické 1) ~~výborná~~
2) velmi dobrá
3) ~~nevyhovující~~

VII. Náročnost zpracování tématu: 1. Vysoká
2. ~~Střední~~
3. ~~Nízká~~

VIII. Přínosy práce: 1. Originální zpracování a názory, předkládá nová zjištění
2. ~~Průměrné~~
3. ~~Nedostatečné, práce nemá jasný přínos pro obor~~

Vyjádření oponentky diplomové práce:

Bc. Petr Janský zvolila jako téma diplomové práce poměrně náročnou mezioborovou disciplínu problematiky literárního překladu. Předpokládanou motivací k volbě tématu je důkladná znalost díla D. Handlera, který je autorem próz pro dětské čtenáře vydávaných pod pseudonymem Lemony Snicket. Ve své struktuře se předkládaná diplomová práce skládá z poměrně krátké a stručné teoretické části (úvodních 15 stran) a následného komentovaného vlastního překladu díla L. Snicketa All the Wrong Questions.

Teoretická část práce čerpá ze vhodných dostupných studijních pramenů s tematikou teorie a historie překladu v českém (Levý, Knittlová, Vilikovský, Hrala, Kufnerová) i zahraničním kontextu (Eco, Pym, Steiner). Úvodní část podává charakteristiku historického vývoje překladu především v českých zemích (počátky překladu, doba obrozenecká, poobrozenecká) a zabývá se kategoriemi přístupu k překladu (překlad doslovný, volný, zachování věrnosti originálu) a jeho metodami (interpretace, adaptace, kompenzace). V rámci charakteristiky literárních období a českých dějin si úvodní část práce kriticky všímá přeceňování estetické funkce překladu (dekadence), podřízení překladu úloze autora originálu (romantismus), oddělení originálu a překladu v období humanismu a důrazu na zachování formy (klasicismus). V meziválečném období teorie překladu je zmíněn důraz na přirozenost a účinek překladu (Fischer) a na hledání funkčního ekvivalentu v oblasti současného překladu (Vilikovský, překlad významu, volnost překladu a věrnost originálu).

Na základě prostudovaných pramenů (Knittlová) podává práce přehled překladových metod (transkripce, substitute, ekvivalence, adaptace, explicitace, redukce, kompenzace), kterých autor diplomové práce později částečně využívá v komentářích vlastního překladu. Samostatný oddíl práce je věnován překladatelským problémům, otázce nepřeložitelnosti a posunu významu v procesu překládání (Mounin). V teoretické rovině jsou dále zohledněny kulturní faktory (Překládání a čeština) a problematika překladu v oblasti jazykové komiky. Překlady vlastních jmen a místních názvů jsou zmíněny v teoretické a později v interpretační části diplomové práce, podobně jako překlad titulu (názvu díla).

Následující část práce představuje současného amerického autora dětské literatury L. Snicketa a jeho dílo All the Wrong Questions, které si autor práce vybral jako předmět zkoumání a praktické analýzy literárního překladu. Tato podstatná a poměrně rozsáhlá část práce se soustředí především na překlad problematických pasáží díla a na úlohu jazykové

komiky v rámci možností zachování smyslu originálu. Uvedeny jsou příklady problematiky překladu tykání a vykání, překladu místních a vlastních jmen, analýza překladu názvu díla, a především je podáván rozbor značného množství jazykově komických a dvojznačných situací, k nimž autor práce přistupuje zodpovědně z pozice překladatele, který si je vědom obtížnosti tvorby překladu.

Přestože se předkládaná práce zabývá jazykovou stránkou literárního díla, jazyk a styl práce lze hodnotit pouze jako velmi dobrý. V komentářích k vlastnímu překladu využívá autor práce neformální obraty a hovorový jazyk („skvěle se hodí“, „neznělo by to přirozeně“, působí „více přirozeně“, „celkový pocit z díla“, „knihu podobného ražení“, „pozor si musíme dát hlavně na“, aj.) Objevují se chyby v psaní velkých písmen (Česká republika!, „Zlý Začátek“, „Volnost a Věrnost“), v interpunkci, dále v užití elementárních morfologických kategorií („nejzákladnější“, „univerzálnější“) a drobné formální chyby v citacích.

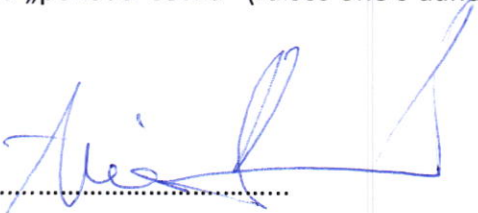
Práce je nicméně v celkovém výsledku originálním počinem v oblasti praxe literárního překladu, především s ohledem na obtížnost stanoveného cíle v překladu jazykově komických situací a situačního humoru příznačného pro autora originálu.

Práce splňuje požadavky kladené na tento typ prací, a proto ji doporučuji k ústní obhajobě.

Navrhovaná klasifikace: 1. výborně

Otázky k obhajobě:

1. Je členění v rámci historického vývoje uměleckého překladu podle J. Levého adekvátní z pohledu současné problematiky překladu, nebo je podle Vašeho názoru zastaralé?
2. Mohl byste uvést příklady Snicketova hudebního přehledu, který se odráží v jeho díle?
3. Jaká je datace Snicketovy prózy All the Wrong Questions ve vztahu k Series of Unfortunate Events?
4. Ke konkrétním příkladům literárního překladu si dovoluji navrhnout následující opravy: s. 21, verze 1, zachování užití přítomného času místo minulého, nahrazení opakování „který...., kterou“, s. 46 sejdeme se v sobotu (z důvodu aliterace), s. 30 „top drawer“ horní patro (vzdělanosti).
5. Vysvětlíte prosím užití překladu „pokouší cévku“ (raises one's dander), v DP na s. 32-33.

Podpis oponentky diplomové práce:

Datum: 21. 7. 2022